

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 5C/123/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6813202919
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Prčová
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2014:6813202919.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca pred samosudkyňou JUDr. Luciou Prčovou v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Piešťany, Teplická č.7434/147, IČO: 36 234 176, právne zast. spoločnosťou ERASMUS LEGAL, s.r.o., so sídlom Justičná 9, Bratislava, IČO: 36 789 615 proti odporcovi U. F., O.. XX.XX.XXXX, Z. V. Z., U. XXX/XXX, t. č. na neznámom mieste v konaní zast. opatrovníčkou Ľ. F., O.. XX.XX.XXXX, V. Z., U. Č.. XXX/XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenia spotrebiteľov Slovenska, o.z., so sídlom Banská Bystrica, Janka Kráľa 7, IČO: 42 309 166, právne zast. Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom so sídlom Banská Bystrica, Janka Kráľa 7, o zaplatenie 1 034,31 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Návrh sa v celom rozsahu zamieťa.

Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

Navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 138,90 € na účet jeho právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 23.04.2013 domáhal od odporcu zaplatenia sumy 1 034,31 € a náhrady trov konania titulom neuhradenej istiny, úrokov, poplatkov a zmluvnej pokuty zo zmluvy o revolvingovom úvere. V odôvodnení a doplnení návrhu uviedol, že s odporcom uzavrel Úverovú zmluvu č. 3808149063 a súčasne Zmluvu o revolvingovom úvere I. a Zmluvu o revolvingovom úvere II.. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú úverové zmluvné podmienky navrhovateľa, s ktorými bol odporca oboznámený a podpisom Úverovej zmluvy prejavil súhlas byť nimi viazaný. Podľa navrhovateľa je zmluva (pričom nešpecifikoval, o ktorú zmluvu podľa neho ide, keďže podľa vlastného tvrdenia mal s odporcom uzavretých niekoľko zmlúv) celistvá, bola uzavretá v písomnej forme v súlade s § 52a ods. 1 Občianskeho zákonníka, na jednej listine, určitým slobodným a vážnym prejavom vôle odporcu. Svoju vôľu byť viazaný touto zmluvou a jej súčasťami potvrdil odporca podľa navrhovateľa podpisom priamo na prednej strane zmluvy. Podstatné náležitosti vyplývajú v zrozumiteľnom znení buď priamo zo zmluvy alebo z úverových podmienok, ktoré sú nesporne neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a preto nesmú byť materiálne a formálne oddelované a rozlišované od zmluvy. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 27.03.2008, sp. zn. 26Cdo 2317/2006, podľa ktorého „súčasťou písomne uzavretej zmluvy sa stávajú aj tie listiny, ktoré sú označené v rámci zmluvných dojednaní za súčasť zmluvného textu, hoci neboli podpísané“.

Zmluva o revolvingovom úvere I. a II. sa stala platnou deň, ktorý je na nej uvedený ako deň podpísania posledným z účastníkov Úverovej zmluvy. Za podmienok uvedených v Hlave úverových podmienok s názvom Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru I, bol navrhovateľ oprávnený poskytnúť odporcovi revolvingový úver, vydať a zaslať úverovú kartu spolu s výzvou k jej aktivácii a príručku pre držiteľa.

Dňom aktivácie úverovej karty zriadil navrhovateľ odporcovi úverový účet, pre čerpanie poskytovaného revolvingového úveru do výšky prideleného úverového rámca. V súlade s ustanoveniami úverovej zmluvy, odporca využil právo na poskytnutie revolvingového úveru, ktoré mu plynie zo Zmluvy o revolvingovom úvere I a čerpal revolvingový úver.

K platnosti úverovej zmluvy došlo jej podpisom, no účinnosť nadobudla až okamihom prvého čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom úverovej karty po splnení odkladacej podmienky vo forme telefonického aktivácie úverovej karty odporcom. Súčasťou príručky pre používateľa bol Sadzobník poplatkov a úrokov. Uzatvorením úverovej zmluvy v časti Zmluvy o RÚ I odporcovi nevznikli žiadne práva či povinnosti, keďže k účinnosti Zmluvy o revolvingovom úvere I a následnému poskytnutiu dohodnutého revolvingového úveru dochádza až priamym úkonom zo strany odporcu, ktorým je aktivácia úverovej karty. K aktivácii úverovej karty dochádza vedomým, slobodným a vážnym prejavom odporcu aktivovať úverovú kartu a teda využiť právo na poskytnutie revolvingového úveru, prostredníctvom zavolania na určené telefónne číslo.

Odporca sa zaviazal riadne a včas splatiť navrhovateľovi poskytnutý úver a to v pravidelných mesačných splátkach vo výške 4 % z výšky dohodnutého úverového rámca platného ku dňu splatnosti danej splátky. V jednotlivých splátkach sú už zahrnuté jednotlivé úroky, príslušná časť úverovej istiny a poplatky za poskytované služby podľa aktuálneho sadzobníka. Odporca sa dostal s úhradou svojho záväzku do omeškania tak ako to vyplýva zo splátkového kalendára priloženého k návrhu. Odporca bol navrhovateľom dňa 28.01.2011 vyzvaný k splateniu celého zostatku úveru vo výške 1 034,31 €. Dlhá suma nárokovaná navrhovateľom predstavuje istinu 910,25 €, úrok z istiny do času zosplatenia vo výške 93,65 € a zmluvnú pokutu vo výške 15,26 €.

Opatrovníčka odporcu - jeho matka sa k návrhu písomne vyjadrila iba v tom zmysle, že je ochotná za odporcu zaplatiť úver v splátkach po 30,- € mesačne.

Vedľajší účastník sa k návrhu vyjadril podaním doručeným súdu dňa 20.08.2014. Uviedol, že sa v danom prípade jedná o spotrebiteľský vzťah. Citoval ust. § 4 ods. 3 veta tretia Zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého predávajúci nesmie viazať predaj výrobku alebo poskytnutie služby na predaj iného výrobku alebo poskytnutie inej služby. Uviedol, že má za to, že zmluvným ustanovením o uzavretí Zmluvy o revolvingovom úvere bolo spotrebiteľovi, ktorý žiadal o poskytnutie úveru na obstaranie kúpy masážneho prístroja v hodnote 331,61 €, vnútené aj poskytnutie revolvingového úveru, o ktorý vôbec nežiadal a nemal možnosť vylúčiť zmluvu o revolvingovom úvere. Toto ustanovenie je ukryté a napísané takým drobným písmom, že pre priemerného spotrebiteľa pri uzatváraní zmluvy je takmer nemožné si ho všimnúť. Preto má za to, že revolvingová zmluva nebola uzatvorená na základe slobodnej, určitej a vážnej vôle odporcu a je absolútne neplatná. Samotná zmluva o revolvingovom úvere nespĺňa ani základné náležitosti podľa § 4 Zák. č. 258/2001 o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzatvorenia zmluvy a nemožno hovoriť ani o písomnej forme zmluvy, ktorú zákon v danom prípade vyžaduje, nakoľko k prijatiu návrhu na uzatvorenie revolvingovej zmluvy došlo konkludentne. Uviedol ďalej, že spotrebiteľ nemal v čase poskytnutia úveru, o ktorý žiadal žiadne informácie o podmienkach poskytnutia revolvingového úveru. Spotrebiteľovi bol daný k dispozícii produkt o ktorý nežiadal a nemal prehľad o podmienkach, ktoré boli v spojení s využitím kreditnej karty. Takéto vnucovanie produktov spotrebiteľovi a viazanie produktov je nekalou obchodnou praktikou a je v rozpore s obchodnými zvyklosťami a zásadami poctivého obchodného styku. Zmluvnú podmienku o uzavretí revolvingového úveru ako aj všetky podmienky, ktoré sa netýkajú pôvodnej úverovej zmluvy považuje vedľajší účastník za neprijateľné. Preto žiadal posúdiť zmluvu o revolvingovom úvere ako absolútne neplatnú. Poukázal pritom aj na rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 15Co/14/2013 a rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Co/347/2012. Zároveň vzniesol námietku premlčania navrhovateľom uplatneného

nároku a to ako pre prípad, že by súd nárok posúdil ako bezdôvodné obohatenie ako aj pre prípad, že by súd zmluvu o revolvingovom úvere posúdil ako platnú. Navrhol, aby súd návrh v celom rozsahu zamietol.

Navrhovateľ vo vyjadrení k písomnému vyjadreniu vedľajšieho účastníka zotrval na svojich predchádzajúcich tvrdeniach. Argumentoval ďalej, že v predmetnom prípade si navrhovateľ a odporca dohodli, že nadobudnutie účinnosti zmluvy je viazané na splnenie odkladacej podmienky, podľa ktorej zmluva o RÚ I nadobúda účinnosť až riadnou aktiváciou úverovej karty a prvým čerpaním finančných prostriedkov prostredníctvom tejto karty. Nadobudnutie účinnosti zmluvy o RÚ I bolo priamo závislé na vedomom konaní odporcu, ktorý na základe aktivácie úverovej karty a uskutočnenia prvého čerpania z tejto karty prejavil vôľu byť viazaný ustanoveniami zmluvy o RÚ I. Aktiváciou úverovej karty a uskutočnením prvého čerpania tak odporca musel mať vedomosť o tom, že si od navrhovateľa požičiava peňažné prostriedky, ktoré bude navrhovateľ žiadať vrátiť spolu s úrokom a ďalšími poplatkami spojenými s poskytnutím týchto prostriedkov odporcovi, ktoré boli medzi navrhovateľom a odporcom dohodnuté v zmysle platného Sadzobníka poplatkov, zaslaného odporcovi s úverovou kartou. Uviedol ďalej, že zákon (§ 275 ods. 1 Obchodného zákonníka platného ku dňu uzavretia zmluvy o RÚ I) výslovne pripúšťa uzatvorenia viacerých zmlúv na tej istej istine, čo bolo aj prípadom predmetnej zmluvy. Má za to, že popri úverovej zmluve došlo súčasne aj k platnému uzatvoreniu zmluvy o RÚ I a zmluvy o RÚ II a že zmluva o RÚ I bola uzatvorená písomne s presnou špecifikáciou práv a povinností účastníkov a všetkými požadovanými náležitosťami v zmysle § 4 ods. 2 Zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy o RÚ I. Výška úrokov a poplatkov v spojení s poskytnutím revolvingového úveru I vyplýva zo Sadzobníka poplatkov, ktorý bol odporcovi zaslaný spolu s metodickou príručkou a úverovou kartou.

K vznesenej námietke premlčania uviedol, že úverová zmluva predstavuje tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah v zmysle § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka, na ktorý je potrebné aplikovať inštitút premlčania ako je komplexne upravený v Obchodnom zákonníku a nie ako je upravený v Občianskom zákonníku a to aj napriek ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré nezakladá kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka en block v prospech spotrebiteľa (teda aj pri premlčaní) ale len jednostrannú kogentnosť úpravy spotrebiteľských zmlúv (§ 52-54 OZ, príp. ustanovenie o spotrebiteľskej kúpnej zmluve § 612-627 OZ). Preto podľa neho, otázku premlčania v danom prípade treba posudzovať podľa Obchodného zákonníka. Ďalej argumentačne špecifikoval dôvody, pre ktoré nárok premlčaný nie je.

Dokazovanie súd vykonal listinnými dôkazmi a to najmä úverovou zmluvou č. 3808149063 zo dňa 22.08.2008, úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len úverové zmluvné podmienky), výzvou na splatenie celého úveru zo dňa 28.01.2011, splátkovým kalendárom k zmluve č. 3808149063 a sadzobníkom poplatkov spoločnosti Home Credit Slovakia platným od 01.01.2009 a zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Z listiny označenej ako úverová zmluva (Návrh na uzatvorenie úverovej zmluvy) súdu vyplynulo, že dňa 22.08.2008 uzatvoril navrhovateľ s odporcom písomnú úverovú zmluvu č. 3808149063, na základe ktorej odporcovi poskytol úver vo výške 331,60 €, ktorý bol odporca povinný splatiť v 24. mesačných splátkach po 18,19 €. Jedná sa o zmluvu formulárového typu. Údaje na listine sú písané rôznym typom a veľkosťou písma. Prvá polovica listiny obsahuje označenie spoločnosti a ostatné identifikačné údaje spoločnosti, číslo zmluvy, generálie klienta - dlžníka, označenie dokladov na jeho identifikáciu, jeho bydlisko, zamestnanie, názov zamestnávateľa, údaje o mesačnom príjme klienta - dlžníka ako aj ďalšie podstatné a iné náležitosti zmluvy - výška úveru, výška mesačnej splátky, počet splátok, konečná výška úveru, ročná priemerná miera nákladov, termíny splatnosti splátok, spôsob úhrady splátok a má prehľadný formulárový charakter. Údaje na nej sú písané dostatočne prehľadne a dobre čitateľným písmom. Druhá polovica listiny je husto písaná drobným, v porovnaní s prvou polovicou listiny omnoho ťažšie čitateľným písmom. Jednotlivé ustanovenia a dojednania sa nachádzajú v na seba husto nadväzujúcich odsekoch, ktoré nie sú číslované. Spodná časť listiny má opäť formulárovú podobu a je v nej priestor pre dátumy a podpisy jednotlivých účastníkov zmluvy. Štvrtý odsek husto a drobným písmom písanej časti listiny tvorí ustanovenie obsahujúce všeobecnú dohodu strán o uzavretí zmluvy o revolvingovom úvere I.. Toto znie: „Spoločnosť a klient podpismi na tejto zmluve zároveň uzatvárajú a/ záväzkový vzťah z právneho dôvodu VIČ podľa Hlavy 12 úverových

podmienok, b/ dohodu o zrážkach zo mzdy, c/ zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I, a/ zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru II, to všetko v rozsahu uvedenom na rube tejto listiny a v úverových podmienkach“. Ustanovenie obsahujúce vyjadrenie prejavu vôle uzavrieť Zmluvu o revolvingovom úvere I. je ustanovením blanketným, neobsahujúcim ani jednu z podstatných zmluvných náležitostí, len odkazujúcim na úverové podmienky. Na listine je umiestnené až za nasledujúcimi vyhláseniami a klauzulami: 1/ klauzulou inkorporujúcou úverové zmluvné podmienky do Úverovej zmluvy, 2/ vyhlásením odporcu, že pred podpisom Úverovej zmluvy bol oboznámený so všetkými potrebnými informáciami podľa § 10 ods. 1 a 2 Zákona o ochrane osobných údajov, 3/ súhlasom odporcu so spracovaním osobných údajov.

Ako vyplynulo z nepochybného tvrdenia navrhovateľa, ktoré odporca v konaní nerozporoval, k Úverovej zmluve boli pri jej uzatváraní pripojené aj Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia a. s. (ďalej len ÚZP). Tieto vo svojej Hlave 8 obsahujú aj úpravu Zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru I.

Podľa § 1 Hlavy 8 ÚZP Zmluvné strany, klient a spoločnosť, sa popri ÚZ dohodli aj na uzatvorení zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, čiže zmluvy o revolvingovom úvere I. Na základe takto uzatvorenej zmluvy o revolvingovom úvere I. vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru (ďalej len RÚ I.) a spoločnosti povinnosť RÚ I. za dohodnutých podmienok poskytnúť klientovi. Klient je oprávnený čerpať RÚ I. opakovane, prostredníctvom úverovej karty (ďalej lež ÚK) za podmienok stanovených v týchto ÚP a to vždy maximálne vo výške nevyčerpaného zostatku dohodnutého úverového rámca RÚ I.. Spoločnosť a klient si dohodli úverový rámec RÚ I. vo výške 15 000,- Sk. Klient sa uzatvorením tejto zmluvy o RÚ I. zaväzuje poskytnutý RÚ I. spoločnosti vrátiť a zaplatiť jej za poskytnutie RÚ I. úroky.

Podľa § 2 Hlavy 8 ÚZP klient a spoločnosť sa dohodli na tom, že ÚK špecifikovanom v Hlave 10 a 11 týchto ÚP, spolu s výzvou k jej aktivácii a metodickú príručku je spoločnosť oprávnená klientovi zaslať, ak si bude riadne plniť svoje povinnosti vyplývajúce z ÚZ, ÚP a platných právnych predpisov. Neoddeliteľnou súčasťou metodickej príručky je aktuálny sadzobník poplatkov a odmien (ďalej len sadzobník poplatkov).

Podľa § 3 Hlavy 8 ÚZP zmluva o RÚ I. sa stáva platnou podpisom ÚZ a účinnou okamžikom prvého čerpania finančných prostriedkov, prostredníctvom ÚK a to po jej riadnej a včasnej aktivácii.

Podľa § 4 Hlavy 8 ÚZP zmluvné strany sa tiež dohodli, že už pri aktivácii ÚK podľa § 3 tejto Hlavy ÚP je klient oprávnený rozhodnúť o zvýšení úverového rámca RÚ I. a to z počiatkovej výšky 15 000,- Sk, pretože klient už pri podpise ÚZ prejavil záujem o zvýšenie úverového rámca RÚ I. Zmluvné strany sa teda dohodli na zvýšení úverového rámca RÚ I. a to z počiatkovej výšky 15 000,- Sk na čiastku stanovenú klientom v telefonickom hovore so spoločnosťou, pri ktorom dochádza k aktivácii ÚK. Klient je oprávnený stanoviť novú výšku úverového rámca RÚ I. v rozmedzí od 15 000,- Sk do tzv. maximálnej čiastky. Maximálnu čiastku oznámi spoločnosť klientovi. Telefonický hovor klienta, ktorým bude určená nová výška úverového rámca RÚ I. na základe tohto ustanovenia ÚP je odkladacou podmienkou dohody zmluvných strán o zvýšení úverového rámca RÚ I. Zmenu úverového rámca RÚ I. je možné uskutočniť kedykoľvek počas platnosti zmluvy o RÚ I.

Zo splátkového kalendára predloženého navrhovateľom súdu vyplynulo, že odporcovi bol dňa 15.11.2009 schválený revolvingový úver vo výške 1 000,- €. Prostredníctvom karty poskytnutej navrhovateľom čerpal finančné prostriedky v období od 22.01.2010 do 28.02.2010 v celkovej výške 990,18 €. Odporca vykonal v prospech navrhovateľa splátky v celkovej výške 280,- €.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 2 písm. a/ Zák. č. 258/ 2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 22.08.2008 sa na účely toho zákona spotrebiteľským úverom rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,

Podľa § 2 písm. b/ Zák. č. 258/ 2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 22.08.2008 sa na účely toho zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 4 ods. 1 Zák. č. 258/ 2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 22.08.2008 zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa ust. § 4 ods. 2 Zák. č. 258/ 2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 22.08.2008 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,

c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,

e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

f) meno a adresu spotrebiteľa,

g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,

i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa ust. § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Predmetným návrhom sa navrhovateľ domáhal zaplata peňažných prostriedkov od odporcu titulom dlžnej sumy zo zmluvy o revolvingovom úvere. Pre posúdenie opodstatnenosti jeho nároku súd musel ako prejudiciálnu otázku riešiť, či zmluva o revolvingovom úvere bola uzatvorená platne alebo nie. Pri posúdení platnosti zmluvy ako právneho úkonu súd vychádzal z ust. § 37 - 40 Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú podmienky platnosti právnych úkonov. Ustanovenie § 37 OZ upravuje náležitosti vôle

a prejavu vôle osoby uskutočňujúcej právny úkon. Aby bol právny úkon platný, vôľa konajúcej osoby vyjadrená v právnom úkone musí byť slobodná a vážna.

Pri skúmaní, či v čase uzavretia Úverovej zmluvy existovala slobodná a vážna vôľa odporcu uzavrieť aj Zmluvu o revolvingovom Úvere I je potrebné, vzhľadom na to, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu urobenú vo formulárovej forme zohľadniť nasledujúce skutočnosti:

1) rozdiel vo veľkosti písma a prehľadnosti ustanovení Úverovej zmluvy a ustanovenia o uzavretí Zmluvy o Revolvingovom úvere I,

2) okolnosti, za ktorých bola zmluva o revolvingovom úvere podpísaná a

3) skutočnosť, že obsah zmluvy odporca nemohol nijakým spôsobom ovplyvniť.

1) Ako vyplynulo zo zisteného skutkového stavu veci, Úverová zmluva je zmluvou, ktorá má čiastočne formulárovú podobu. Údaje na nej sú písané rôznym typom a veľkosťou písma. Medzi veľkosťou ustanovení týkajúcich sa Úverovej zmluvy (výška úveru, výška mesačných splátok, počet splátok RPMN a pod.) a ustanovením obsahujúcim prejav vôle navrhovateľa a odporcu uzatvoriť Zmluvu o Revolvingovom úvere I. je podstatný veľkostný rozdiel. Ustanovenia Úverovej zmluvy sú dostatočne veľké pre potreby voľného čítania a sú prehľadne vypísané v tabuľkovej forme. Ustanovenie obsahujúce dohodu o uzatvorení Zmluvy o revolvingovom úvere I. je napísané hustým, malým a ťažko čitateľným písmom. Jedná sa pritom o obsahovo najdôležitejšie ustanovenie Zmluvy o revolvingovom úvere I. a zároveň o ustanovenie, ktoré má pre danú zmluvu rovnaký význam a dôležitosť ako základné ustanovenia Úverovej zmluvy pre túto zmluvu. Dohoda o Zmluve o revolvingovom úvere je umiestnená na konci listiny, za klauzulami podstatne nižšej dôležitosti z hľadiska obsahu práv a povinností zmluvných strán, resp. za inými vyhláseniami, ktoré neobsahujú žiadne práva a povinnosti zmluvných strán, kde by bežný spotrebiteľ konajúci v dobrej viere aj pri zachovaní dostatočnej obozretnosti umiestnenie samostatnej zmluvy s Úverovou zmluvou obsahovo nijako nesúvisiacej neočakával. Od týchto obsahovo menej dôležitých klauzúl nie je vizuálne nijako odlišená, jej text nie je žiadnym spôsobom zvýraznený. Preto je Zmluvu o revolvingovom úvere I. možné v porovnaní s úverovou zmluvou označiť za „skrytú zmluvu“.

2) To, že Zmluva o revolvingovom úvere I. je vo vzťahu k Úverovej zmluve „skrytou zmluvou“ umocňujú aj okolnosti, za ktorých došlo k podpisu listiny, na ktorej boli obe obsiahnuté. Listinu obsahujúcu ako Úverovú zmluvu tak aj ustanovenie o uzavretí Zmluvy o revolvingovom úvere I. odporca podpísal v rámci kontrakčného procesu, ktorého účelom bolo medzi stranami uzavrieť Úverovú zmluvu. Túto skutočnosť nespochybňuje ani navrhovateľ - vyplýva zo skutkových tvrdení uvedených v čl. II samotného návrhu na začatie konania, kde uvádza, že Úverová zmluva bola uzatvorená ako telefónna pôžička s následnou písomnou komunikáciou, kde odporca telefonicky kontaktoval navrhovateľa za účelom uzatvorenia Úverovej zmluvy (nie Zmluvy o revolvingovom úvere I), pričom na základe odporcom poskytnutých údajov, vypracoval návrh Úverovej zmluvy navrhovateľ a odporcovi ho zaslal len na podpis. Je teda zrejmé, že v priebehu kontrakčného procesu, výsledkom ktorého bol písomný návrh Úverovej zmluvy minimálne vôľa odporcu smerovala výlučne k uzavretiu Úverovej zmluvy a nie aj Zmluvy o Revolvingovom úvere I.

Pri skúmaní, či podpis odporcu na listine vyjadruje jeho skutočnú a vážnu vôľu uzavrieť okrem Úverovej zmluvy aj Zmluvu o revolvingovom úvere I. je potrebné vychádzať z doktríny tzv. nečakaných alebo prekvapivých klauzúl v zmluvách. Podľa tejto doktríny, ktorá je, ako uvádza teória, v Európe široko akceptovaná, sú určité ustanovenia všeobecných zmluvných podmienok platne do zmluvy inkorporované a teda účinné len vtedy, ak boli osobitne potvrdené kontrahendom, resp. opačne, určité ustanovenia všeobecných zmluvných podmienok neboli platne inkorporované do zmluvy, ak s nimi druhá strana, konajúca spravodlivo a v dobrej viere nemohla rátať. Jedná sa o také ustanovenia, ktoré sa bežne v predmetných zmluvách nevyskytujú a preto je potrebné na ich existenciu osobitne upozorniť (k doktríne prekvapivých klauzúl viď.: Csach, K.: Štandardné zmluvy, Vydavateľstvá a nakladateľstvá Aleš Čeněk, s. r. o., Plzeň 2009, str. 135 - 138). Aj keď sa táto doktrína v zásade aplikuje na klauzuly a dojednania obsiahnuté vo všeobecných zmluvných podmienkach, čiže na nepriame dojednania v zmluvách, s ohľadom na skutočnosť, že ustanovenie o uzavretí Zmluvy o revolvingovom úvere I. možno

považovať, ako vyplynulo z vyššie uvedeného, za „skrytú zmluvu“ v Úverovej zmluve, je potrebné túto doktrínu uplatniť aj naň, aj keď sa nachádza priamo na listine odporcom podpísanej.

V súlade s doktrínou prekvapivých klauzúl je pri zisťovaní existencie slobodnej a vážnej vôle odporcu potrebné skúmať či odporca, konajúc v dobrej viere a pri zachovaní dostatočnej obozretnosti mohol rozumne očakávať a predvídať, že na listine obsahujúcej Úverovú zmluvu sa bude nachádzať aj ustanovenie obsahujúce dojednanie ďalšej samostatnej, s Úverovou zmluvou nijako nesúvisiacej Zmluvy o revolvingovom úvere I. Odpoveď je nie. Preto súd uzavrel, že bez toho, aby bol odporca na existenciu dojednania o Zmluve o revolvingovom úvere I. osobitne upozornený, čo v konaní preukázané nebolo, pričom dôkazná povinnosť leží na navrhovateľovi, nemožno mať za to, že jeho podpis na listine obsahujúcej takéto dojednanie sám o sebe predstavuje vyjadrenie vážnej vôle odporcu uzavrieť Zmluvu o revolvingovom úvere I. Existencia vôle odporcu v konaní iným spôsobom - napríklad vyhlásením samotného odporcu - preukázaná nebola.

3) Na nedostatok slobodnej a vážnej vôle odporcu uzavrieť spolu s Úverovou zmluvou aj Zmluvu o revolvingovom úvere I. možno poukázať aj v súvislosti s tým, že návrh Úverovej zmluvy bol po formálnej aj obsahovej stránke vypracovaný výlučne navrhovateľom. Na základe skutočného - reálneho jednania s odporcom boli do nej doplnené len údaje týkajúce sa odporcu a ustanovenia týkajúce sa samotnej výšky úveru uvedené vo formulárovej časti zmluvy. Ostatné ustanovenia a klauzuly na listine boli vyhotovené navrhovateľom bez toho, aby odporca ich znenie mohol akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť. Medzi takéto patrí aj dojednanie o uzavretí Zmluvy revolvingovom úvere I.. Odporca nielenže nemohol ovplyvniť znenie tohto ustanovenia, ale ani to, či sa takéto ustanovenie na listine vôbec má nachádzať alebo nie. Ak teda odporca chcel s navrhovateľom uzavrieť Úverovú zmluvu, nemal reálne inú možnosť, len celú listinu ako mu bola navrhovateľom predložená, vrátane ustanovenia o dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere I. podpísať, bez ohľadu na to či to skutočne chcel alebo nie. Je neprípustné, aby za takýchto podmienok podpísané dojednanie odporcu ako slabšiu zmluvnú stranu zaväzovalo, aj keby o jeho existencii v zmluve hneď mal vedomosť.

Zo samotného textu dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere I. v spojení ustanoveniami Hlavy 8 ods. 1 až 5 Úverových podmienok týkajúcich sa zmluvy o revolvingovom úvere však vyplýva aj to, že nielen vôľa odporcu, ale ani skutočná a vážna vôľa samotného navrhovateľa uzavrieť v čase podpisu Úverovej zmluvy aj Zmluvu o revolvingovom úvere nebola daná. Podľa § 497 Obchodného zákonníka sa zmluvou o úvere veriteľ zaväzuje, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Uzavretím úverovej zmluvy teda vzniká právo dlžníka na poskytnutie dohodnutých peňažných prostriedkov a povinnosť veriteľa dlžníkovi dohodnuté peňažné prostriedky na jeho požiadanie poskytnúť. Základné ustanovenie Zmluvy o revolvingovom úvere I. tak ako bolo vypracované samotným navrhovateľom stanovuje, že „....na základe takto uzatvorenej zmluvy vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru (ďalej len RÚ I) a spoločnosti povinnosť RÚ I za dohodnutých podmienok poskytnúť klientovi“. V § 3 Hlavy 8 Úverových podmienok sa uvádza, že Zmluva o revolvingovom úvere I. sa stáva platnou podpisom Úverovej zmluvy. Z § 2 Hlavy 8 Úverových podmienok však vyplýva, že sa klient a spoločnosť dohodli na tom, že úverovú kartu (prostredníctvom ktorej sa úver mal poskytnúť) je spoločnosť oprávnená klientovi zaslať, ak si bude riadne plniť svoje povinnosti vyplývajúce z Úverovej zmluvy. Ak by už v čase podpisu Úverovej zmluvy existovala vážna vôľa navrhovateľa uzavrieť a odporcom Zmluvu o Revolvingovom úvere I, vznikla by navrhovateľovi jej platným uzavretím povinnosť a nie oprávnenie zaslať odporcovi úverovú kartu ako dohodnutý prostriedok na čerpanie úveru. Tým, že v § 2 Hlavy 8 Úverových zmluvných podmienok navrhovateľ zaslanie úverovej karty odporcovi formuloval ako svoje oprávnenie, nie povinnosť, dal jasne najavo, že v čase podpisu Úverovej zmluvy ešte nemal vážnu vôľu prevziať na seba záväzok poskytnúť odporcovi Revolvingový úver I.. Túto poňal až po preverení platobnej disciplíny odporcu pri splácaní úveru z Úverovej zmluvy a vyjadril ju tým, že mu zaslal úverovú kartu.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že ku kontraktačnému procesu, pri ktorom existovala vážna vôľa oboch zmluvných strán - navrhovateľa aj odporcu, uzavrieť Zmluvu o revolvingovom úvere I došlo až po tom, čo navrhovateľ zaslal odporcovi úverovú kartu, metodickú príručku a sadzobník, teda nie v čase

podpisu úverovej zmluvy č. 3808149063. Až pri tomto následnom telefonickom kontraktáčnom procese si navrhovateľ s odporcom dohodli skutočnú výšku úverového rámca 1 000,- €, ako to vyplýva aj zo splátkového kalendára predloženého navrhovateľom. Či boli pri týchto jednaniach účastníkov a akým spôsobom dohodnuté aj ďalšie náležitosti Zmluvy o revolvingovom úvere I. (výška úroku, výška splátok, lehota splatnosti splátok a poplatky spojené s úverom a pod.) v konaní preukázané nebolo, pričom dôkazné bremeno ohľadne týchto skutočností leží na navrhovateľovi. Nebolo preukázané ani to, že výsledkom tohto kontraktáčného procesu bola zmluva, ktorá by mala písomnú formu.

Z vyššie vedeného možno uzavrieť, že k platnému uzatvoreniu Zmluvy o revolvingovom úvere I. medzi navrhovateľom a odporcom nedošlo. Zmluva, ktorá bola výsledkom prvého kontraktáčného procesu, ktorý medzi účastníkmi prebehol v rámci uzatvárania Úverovej zmluvy dňa 22.08.2008 je absolútne neplatná pre nedostatok skutočnej a vážnej vôle oboch zmluvných strán zmluvu uzavrieť (§ 37 OZ). Zmluva, ktorá bola výsledkom druhého kontraktáčného procesu je absolútne neplatná minimálne z dôvodu nedostatku písomnej formy (§ 40 OZ v spojení s § 4 ods. 1 Zák. č. 258/ 2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch), pričom v konaní nebol zistený ani jej konkrétny obsah (s výnimkou výšky úverového rámca). Preto, navrhovateľovi nárok na plnenie z titulu Zmluvy o revolvingovom úvere I. nevznikol.

Keďže však odporca z karty poskytnutej navrhovateľom finančné prostriedky čerpal, je povinný takto poskytnuté plnenie v zmysle ust. § 451 ods. 1, 2 a § 457 Občianskeho zákonníka vrátiť. Odporca čerpal finančné prostriedky v celkovej výške 990,18 € a navrhovateľovi splatil spolu len 280,- €. Preto je povinný mu uhradiť ešte 710,18 €.

V priebehu konania vedľajší účastník vzniesol námietku premičania navrhovateľom uplatneného nároku. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premičí za 2 roky odo dňa keď sa oprávnený dozvie, že k bezdôvodnému obohateniu došlo a kto sa na jeho úkor obohatil. Navrhovateľ sa o bezdôvodnom obohatení odporcu dozvedel vždy pri každom jednotlivom čerpaní finančných prostriedkov z úverovej karty. K poslednému čerpaniu prostriedkov došlo dňa 28.02.2010. Premičacia doba nároku navrhovateľa začala plynúť odo dňa kedy sa právo na vrátenie bezdôvodného obohatenia mohlo vykonať po prvý raz. Keďže čas plnenia na vrátenie bezdôvodného obohatenia nebol dohodnutý, mohol navrhovateľ už deň nasledujúci po každom jednotlivom čerpaní peňažných prostriedkov z úverovej karty vyzvať odporcu na ich vrátenie. Pri poslednom čerpaní vykonanom dňa 28.02.2010, mohol navrhovateľ odporcu vyzvať na vrátenie bezdôvodného obohatenia dňa 01.03.2010 a odporca bol povinný plniť prvý deň po takejto výzve (§ 563 Občianskeho zákonníka), teda 02.03.2010. Navrhovateľ si tak nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia na súde mohol uplatniť po prvýkrát dňa 03.03.2010. Návrh na súd podal dňa 23.04.2014, teda dávno po uplynutí premičacej lehoty na vrátenie nároku z bezdôvodného obohatenia. Z tohto dôvodu, nakoľko sa právo navrhovateľa na vrátenie bezdôvodného obohatenia premičalo a v konaní bola vedľajším účastníkom vznesená námietka premičania, nie je možné navrhovateľovi premičané právo priznať (§ 100 ods. 1 OZ). Preto súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania odporcu súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.. Odporca, ktorý bol v konaní plne úspešný pri bránení svojho práva by mal nárok na plnú náhradu trov, ktoré mu v konaní vznikli. Nakoľko si však odporca trovy konania neuplatnil súd mu ich náhradu nepriznal. O trovách vedľajšieho účastníka súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, ktorý má v konaní nárok na náhradu trov podľa úspechu toho účastníka, na strane ktorého v konaní stojí, priznal plný nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania. Trovy konania vedľajšieho účastníka predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia advokátom, ktoré mu priznal v súlade s ust. § 10 ods. 1, 13a ods. 1 písm. a/ a c/, § 15 a § 18 ods. 3 Vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len Vyhláška) v platnom znení za 2 úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia a podanie návrhu na súd v tarifnej výške á 61,41 € + 2x režijný paušál 8,04 €, teda vo výške 138,90 €. Trovy vedľajšieho účastníka vynaložené na jeho právne zastúpenie v rozsahu dvoch úkonov právnej služby tak ako boli vyššie uvedené súd považoval za účelne vynaložené. Náhradu trov konania navrhovateľ zaplatí v súlade s ust. § 149 ods. 1 O.s.p. na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka konania na strane odporcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici prostredníctvom podpísaného súdu (dvojmo).

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

Podľa ust. § 205 ods. 3 OSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť stanovená týmto rozhodnutím splnená dobrovoľne, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Zák. č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení).